

**Силабус освітнього компоненту
«Теорія міжнародних відносин та геополітика»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 052 Політологія
Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська)
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Рік навчання: 2024-2025
Семестр: 3-4

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач:	ПІБ: Руда Леся Андріївна Посада: асистент кафедри політології та філософії Вчений ступінь: кандидат політичних наук E-mail: ruda@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/avtobiografiia-2022.doc https://scholar.google.com.ua/citations?user=suBWR1IAAAAJ&hl=uk&oi=ao https://orcid.org/0000-0001-5008-2751
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	6,5 кредити ЄКТС / 195 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна.
Політика дисципліни	<u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ <u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view <u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Курс спрямований на ознайомлення з основними теоріями міжнародних відносин, особливостями сучасних міжнародних відносин і тенденціями їх розвитку, вони покликані сприяти розвитку аналітичного та синтетичного мислення завдяки порівняльному аналізу різних підходів до аналізу актуальної світової політики та застосуванню теоретичних знань при розгляді закономірностей еволюції сучасних міжнародних відносин. В рамках курсу розглядаються найважливіші аспекти актуальних світових процесів. Особлива увага приділяється виявленню загальних та спеціальних тенденцій міжнародних відносин, інтеграційним та відцентровим

	процесам на міжнародній арені, аналізу закономірностей подій та явищ, які відбуваються у сучасному світі через призму різних теоретичних концепцій.
Чому це треба вивчати?	Навчальна дисципліна спрямована на формування умінь аналізувати зміст сучасних наукових поглядів на характер міжнародної політики, сучасне міжнародне становище та процеси, що відбуваються в різних країнах та регіонах, закономірності та головні тенденції світового розвитку, глобальні проблеми сучасності; уміння прогнозувати наслідки зіткнення національних інтересів різних держав, розуміти взаємозв'язки між подіями і явищами, що відбуваються на міжнародній арені, здійснювати порівняльний аналіз міжнародно-політичної інформації та використовувати її у практичній діяльності.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: РН 11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
Як можна використати набуті знання та уміння?	ОК сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: <i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології, а застосовувати ключові теорії і методи політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультаційній, громадській сфері практичної професійної діяльності,- і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК 01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i> СК 04 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування СК 06 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
Зміст дисципліни	Тема 1. Теорія міжнародних відносин та геополітика у системі суспільних наук; Тема 2. Сучасні наукові підходи до розуміння міжнародних відносин: геополітика, глобалізація, цивілізаціологія, регіоналістика; Тема 3. Історія розвитку та вивчення міжнародних відносин в соціально-політичній думці. Характеристика історичних систем міжнародної відносин; Тема 4. «Канонічні» парадигми в теорії міжнародних відносин. «Великі дебати»; Тема 5. Класичні геополітичні концепції в теорії міжнародних відносин; Тема 6. Теоретичні дискусії з проблем міжнародних відносин після закінчення «холодної війни». Тема 7. Сутність та класифікація міжнародних систем; Тема 8. Держава як ключовий актор міжнародних відносин; Тема 9. Недержавні суб'єкти міжнародних відносин; Тема 10. Сутність та форми міжнародних процесів: міжнародне співробітництво, міжнародні конфлікти та міжнародна інтеграція; Тема 11. Правові принципи регулювання міжнародних відносин; Тема 12. Міжнародна дипломатія; Тема 13. Глобальні проблеми сучасності та їх вплив на міжнародну політику; Тема 14. Міжнародний порядок та механізми його забезпечення; Тема 15. Сучасні інтеграційні процеси; Тема 16. Моральний та етичний виміри міжнародних відносин; Тема 17. Інформаційне протистояння у сучасних міжнародних відносинах. Інтернет як інструмент міжнародної політики; Тема 18. Україна в системі сучасних міжнародних відносин.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).
Інформаційне	Основні джерела:

забезпечення	1. Алексєєнко І. В., Курас А. І., Маргулов А. Х. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір : підруч. ; за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. І. В. Алексєєнко / І. В. Алексєєнко, А. І. Курас, А. Х. Маргулов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 164 с. 2. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. 3. Історія міжнародних відносин : підруч. / І. В. Алексєєнко, А. Х. Маргулов, І. А. Єремєєва, М. В. Несправа. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с. 4. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. 5. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с. 6. Руда Л. А. Теорія міжнародних відносин та геополітика: навчально-методичний посібник для підготовки до семінарських занять [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 77 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7380 7. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін. Л. М. Герасіна, В. Л. Потрібна та ін. Харків : Право. 2016. 540 с																		
Обсяг дисципліни (години) та види занять	<i>Денна форма:</i> лекційні заняття (50 год.), семінарські заняття (40 год.), самостійна робота (105 год.). <i>Заочна форма:</i> лекційні заняття (14 год.), семінарські заняття (8 год.), самостійна робота (173 год.).																		
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота. Підсумковою оцінкою є екзамен. Розподіл балів, які отримують студенти <table border="1" data-bbox="464 1357 1509 1531"> <thead> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль (60 балів)</th> <th rowspan="2">Екзамен</th> <th rowspan="2">Сума</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Змістовий модуль</th> </tr> <tr> <th>Поточний контроль</th> <th>Самостійна робота</th> <th>МКР</th> <th rowspan="2">40 балів</th> <th rowspan="2">100 балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30 балів</td> <td>10 балів</td> <td>20 балів</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума	Змістовий модуль			Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40 балів	100 балів	30 балів	10 балів	20 балів		
Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума															
Змістовий модуль																			
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40 балів	100 балів															
30 балів	10 балів	20 балів																	
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view																		
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота																		
Підсумковий контроль	Екзамен																		
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/																		